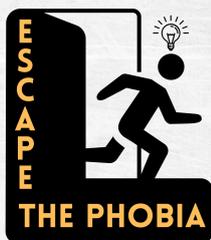

R · A · P · P · O · R · T

2021

ESCAPE the phobia Rapport | 2021

Den här rapporten skrevs inom projektet "**ESCAPE the phobia**". ESCAPE the phobia var ett 1-årigt projekt som genomfördes av den ideella organisationen Awesome People (www.awesomepeople.se) 2020-09-01 - 2021-11-30 med finansiering från Myndigheten för Ungdoms- och CIVILSAMHÄLLESFRÅGOR (MUCF).

Projektets **övergripande syfte** var att minska förekomsten av främlingsfientlighet och intolerans bland unga 15-20 år och tillhandahålla lärare och ungdomsledare innovativa verktyg i det här arbetet.

I projektet skapades **tre lärande escape rum** - ett om Islamofobi, ett om Afrofobi och ett om Homofobi. Ett upplägg för workshop togs också fram. De lärande escape rummen och workshop har testats och utvärderats med en referensgrupp bestående av 22 ungdomar som tillhörde en eller fler av grupperna: *1. Muslim, 2. Afrikansk härkomst, 3. HBTQ+* (en del tillhörde ingen av dessa grupper). I projektet besökte vi tre gymnasieskolor i Örebro där 360 elever fick spela lärande escape rum och delta på workshop. Vi anordnade även publika events.

Tillsammans med referensgruppen spelades podcasts in där de diskuterar ämnena. Stories från ungas erfarenheter av islamofobi, afrofobi och homofobi samlades också in av referensgruppen och låg till grund för en sociala medier kampanj för att uppmärksamma projektet, projektets teman och projektets resultat. De i referensgruppen som inte deltog i podcasts fick också skriva ner sina tankar kring islamofobi, afrofobi och homofobi.

I projektet genomfördes genomläsning av litteratur och forskning om islamofobi, afrofobi och homofobi som sammanfattades i korta rapporter och som låg till grund för skapandet av de tre lärande escape rummen som skapades i projektet samt efterföljande reflektion.

Rapporter skrivna av:

Karin Wouda

Carmen Ionita

Fia Lindstedt

Viktor Lemoine

Allt material som tagits fram i projektet går att ladda ner kostnadsfritt på Awesome Peoples hemsida www.awesomepeople.se.

Rapporter

Rapport Islamofobi

Vad är Islamofobi?

Islamofobi är ett begrepp för rasism mot muslimer och kan också definieras som hat mot muslimer eller de som antas vara muslimer. Det är dock ett svårhanterligt begrepp då det är svårt att skilja mellan kritik av muslimer som befolkning, muslimer som teologisk beteckning för islams anhängare och islam som religiöst system (Otterbeck & Bevelander 2006). Genom att sätta ord på och därmed synliggöra normaliserade fördomar kan man dock underlätta mobilisering mot diskriminering och exkludering. Andreas Malm skriver i boken "Hatet mot muslimer" (2009) att rasismen inte riktas mot islam som religion utan mot muslimer som människor och att legitim kritik av islam och rasism mot muslimer är två skilda ting. Mattias Gardell menar i "Islamofobi" (2011) att begreppet islamofobi står för rädsla för islam och överdrivna föreställningar om att islam är en religion som leder till negativa beteenden och att muslimers närvaro i ett samhälle utgör en fara. Otterbeck & Bevelander menar att det finns olika islamofobier och att en och samma person kan ta avstånd från en typ av islamofobisk diskurs medan hon eller han bejakar en annan (Otterbeck & Bevelander 2006).

Islamofober bygger upp föreställningar om att islam enbart är "svärdets religion" och att det enda muslimer vill är att bygga ett kalifat i Europa och det är de mest fanatiska islamisterna som får företräda alla muslimer. Konspirationsteorin Eurabia är en central del i den västerländska diskursen om islam och handlar om rädslan för att muslimer ska upprätta en parallel rättstat i Europa (Malm 2009, Lewander & Hagström 2011). De idéhistoriska rötterna till islamofobi går att finna i de medeltida korstågen, "turkskräcken" och Europas expansion där den nutida islamofobin inte längre primärt utgår från bilden av islam som ett hot mot den sanna kristenheten utan som ett hot mot det sekulariserade svenska samhället (Gardell, 2011).

Varför uppstår islamofobi?

Attitydundersökningar visar att islamofobiska åsikter är starkare bland dem som inte känner någon muslim. I ett segregerat samhälle är vi beroende av vår tillgång till bilder och medieforskning visar att nio av tio nyheter relaterade till islam och muslimer kännetecknas av negativ tematisering, terrordåd, krig, fanatism och kvinnoförtryck. Medan detta är sociala fakta som också förekommer "i den muslimska världen" men inte endast där, saknar vi andra lika reella sociala fakta som hade balanserat bilden.

Vad som är viktigt att komma ihåg är att den muslimska kulturen är mångfacetterad och att se muslimer som en enhetlig grupp kan bidra till att dölja enskilda muslimers andra grupptillhörigheter som nationlitet, etnicitet, klass och kön samt deras individuella livsprojekt (Otterbeck & Bevelander 2006). I megaluppen om muslimer fann John L. Esposito och Dalia Mogahed att muslimers framtidsdrömmar inte handlade om Jihad utan om bättre jobb och yttrandefrihet (Malm, 2009). Vidare var det en övervägande majoritet muslimer (94,2%) i Turkiet, Indonesien, Egypten, Marocko, Iran, Jordanien, Irak och Malaysia som avsåg enligt World Value Study att demokrati var ett mycket eller ganska bra politiskt system (Gardell 2011).

Effekter av islamofobi

Islamofobi är ett växande problem i Sverige menar Nina Jakku (2018) vilket visar sig i hatbrott, diskriminering på arbets- och bostadsmarknaden och rasprofilering. I Sverige har en individ 50% högre chans att få jobb med ett svenskt namn än ett arabiskt förnamn (Abdelkader, 2017) och det är femton högre antal som vill byta namn från Muhammed (Malm 2009). Det förekommer även hot och våld mot muslimer, speciellt muslimska kvinnor som bär slöja (Abdelkader, 2017). Muslimska kvinnor, speciellt slöjbärande kvinnor ses som en homogen grupp som saknar makt och som är förtryckta (Jakku 2018). En växande islamofobi hotar även religionsfriheten när muslimer begränsas i deras religionsutövning. 2016 var 66% av moskéerna i Europa utsatta för vandalisering, anlagda bränder och bombhot (Abdelkader, 2017).

Referenser

Abdelkader, Engy (2017). *A Comparative Analysis of European Islamophobia: France, UK, Germany, Netherlands, and Sweden*. UCLA journal of Islamic and near eastern law

Gardell, Mattias (2011). *Islamofobi*. Leopard förlag

Jakku, Nina (2018). *Islamophobia, Representation and the Muslim Political Subject. A Swedish Case Study*. Societies volume 8 issue 4

Löwander, Birgitta & Hagström, Mirjam (2011). *Antisemitism och islamofobi*. Forum för levande historia

Malm, Andreas (2011). *Hatet mot muslimer*. Bokförlaget Atlas

Otterbeck, Jonas & Bevelander, Pieter (2006). *Islamofobi- En studie av begreppet, ungdomars attityder och unga muslimers utsatthet*. Forum för levande historia

Rapport Homofobi

Vad är homofobi?

Det finns flera olika sätt att definiera homofobi; som "en ideologi, en uppfattning eller en medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en starkt negativ syn på homosexualitet eller på homo- och bisexuella människor" (Dahl, 2004) men kan även förklaras som "irrationell rädsla för, motvilja mot eller diskriminering av homosexualitet eller homosexuella" (Merriam-Webster, 2021). Vissa definitioner inkluderar bisexualitet medan andra talar om bifobi separerat från homofobi. Ordet homofobi tillskrivs ofta psykoterapeuten George Weinberg som runt 1967 arbetade med att "bota" homosexuella (som då ansågs vara sjuka) i USA. Weinberg såg att många av hans egna lärare var så fobiska kring homosexualitet att han med utgångspunkt i detta myntade ordet homofobi (Dahl, 2004). Även i Sverige ansågs homosexualitet länge vara en sjukdom men år 1979 togs homosexualitet bort från Socialstyrelsens register över sjukdomar efter att en grupp aktivister ockuperat Socialstyrelsens lokaler och krävt att sjukdomsstämpeln skulle tas bort (RFSU, 2009).

Homofobi kan ta många olika uttryck, det kan vara alltifrån misshandel och hot till skadegörelse eller förtal på internet. Men det kan också röra sig om helt andra områden än dessa. Det kan till exempel röra sig om en tolk som vägrar säga vissa hbtq-relaterade begrepp som kan försvåra för en asylsökande att berätta om sina asylskäl (RFSU, 2017), om att samkönade par hindras från att ingå i äktenskap i vissa länder eller om så kallad institutionell homofobi som syns i exempelvis lagar, politik, praxis och i homosexuellas osynlighet i massmedia (Oxford Reference, u.å.).

Det finns fyra distinkta typer av homofobi:

Personlig och internaliserad homofobi är fördomar baserade på personliga åsikter att homosexuella personer är syndiga, omoraliska, sjuka, underlägsna heterosexuella personer eller att de är ofullständiga kvinnor och män. Personlig homofobi upplevs som rädsla, obehag, ogillande, hat eller avsky (LGBT Resource Center, 2010). Om homosexuella personer själva känner personlig homofobi kallas det internaliserad homofobi som innebär att man själv antar samhällets negativa åsikter om homosexuella och självacceptans blir svårt. Detta kan leda till självhat och i vissa fall självskadebeteende eftersom man inte kan leva upp till hegemonistiska könsförväntningar (Oxford Reference, u.å.). Personlig och internaliserad homofobi grundar sig ofta i okunskap och felinformation och precis som med rasism samt sexism så lär sig personer att vara homofobiska. Myter om homosexuella finns kvar i samhället trots att korrekt information finns lättillgänglig, många vuxna fortsätter tro på stereotyper de fick lära sig som barn och vissa religiösa och konservativa organisationer håller fast vid och skapar nya osanningar om homosexuella (LGBT Resource Center, 2010).

Mellanmänsklig/interpersonell homofobi är baserat på den personliga homofobin men uttrycks genom exempelvis muntliga eller fysiska trakasserier, genom att "skämta" om homosexuella, använda skällsord eller andra former av individuella former av diskriminering. I extrema fall kan homosexuella personer bli misshandlade eller fysiskt trakasserade enbart på grund av angriparens homofobi.

Vanligare är det dock med icke-våldsamma trakasserier eller former av diskriminering. Homofobi kan då exempelvis uttryckas genom att släktingar till en homosexuell person tar avstånd eller att kollegor distanserar sig från personen och behandlar hen kyligt. Interpersonell homofobi kan förklaras med psykologiska faktorer i samband med fördomar, personer som inte känner sig helt bekväma med sin egen sexualitet eller känner sig hotade av homosexualitet är ofta mer fasta i sina uppfattningar om vad som är sexuellt rätt och kan försöka straffa eller tvinga sin egen tro på homosexuella (LGBT Resource Center, 2010).

Institutionell homofobi belyser de många sätt som regeringar, företag, kyrkor och andra institutioner och organisationer diskriminerar människor på grund av sexuell läggning. Institutionell homofobi kan uttryckas genom exempelvis att religiösa organisationer, antingen uttalat eller underförstått, har policys mot homosexuella personer eller regeringar som inte garanterar medborgarnas rättigheter oavsett sexuell läggning. Institutionell homofobi orsakas delvis av maktkamper. I samhällen skapas syndabockar för att bibehålla status quo och befintliga maktpositioner. Detta kan användas för att slippa ta ansvar för orättvisor, sociala och ekonomiska problem eller för att behålla sina privilegier (LGBT Resource Center, 2010).

Kulturell homofobi berör de sociala standarder och normer som menar att det är bättre eller mer moraliskt att vara heterosexuell än homosexuell. Kulturell homofobi kan exempelvis synas i TV, reklam och tryckta annonser då många karaktärer är heterosexuella och de flesta romantiska relationer involverar en man och en kvinna och detta medför att homosexuella personer kan känna sig förbisedda. Kulturell homofobi orsakas till stor del av de sociala normer som dikterar "korrekt" sexualitet. Sexuell kontakt mellan män och kvinnor har praktiserats i alla samhällen genom historien och är normen i de flesta kulturer och samhällen. Det leder till att homosexualitet ses som avvikande (LGBT Resource Center, 2010).

Varför uppstår homofobi?

Det finns många förklaringar till varför homofobi uppstår, och i "Beyond 'Homophobia': A Social Psychological Perspective on Attitudes Toward Lesbians and Gay Men" tas olika psykologiska aspekter upp (Herek, 1984). Herek skriver att en person omedvetet kan bilda negativa känslor gentemot homosexuella, som ett sätt att behandla inre konflikter. Exempel på inre konflikter som kan antas höra ihop med homofobi är sådana som involverar ens könsidentitet och/eller ens val av "sexual object" (ofta en person). När en person omedvetet känner att hens inre drifter är oacceptabla projiceras de egenskaperna på homosexuella, och genom att personen sedan avvisar homosexuella avvisar hen också sina egna drifter, utan att behöva ställas inför dem. Konflikten externaliseras och blir lättare att hantera för personen.

En annan anledning är religiös homofobi, och även här är de bakomliggande faktorerna mer komplicerade än det kanske verkar. En motivation för religiös homofobi är att samkönade relationer historiskt sett varit kopplade till avgudar och kätter. Motsatt mot vad man kan tro så har homosexualitet varit vida accepterat förr i tiden (i den mening det existerade då, som inte nödvändigtvis är på samma sätt som vi känner till nu), men slutade accepteras i väst under antiken på grund av asketiska filosofier, speciellt katolicism. Dock har samkönade kristna äktenskap dokumenterats i Europa fram till 1100-talet. En annan faktor gällande religiös homofobi är kopplingen mellan religion och samhället - ibland är religionen en tydlig produkt av strömningar och viljor i samhället, och inte tvärtom.

Alltså kan homofobin inom religion ibland vara en "biprodukt" som uppstått i samband med någon annan förändring inom samhället/religionen. Ett exempel på det är när Baptisterna, som var en relativt tolerant religion, i USA år 1845 delades upp mellan nord och syd på grund av att baptisterna i sydstaterna var för slaveri (en tanke som dominerade deras samhälle) och de i nord inte var det. Då skapades två versioner av samma religion som hade stora skillnader i värderingar. Vidare så hänger sexism, rasism och homofobi ihop empiriskt, men det är oklart exakt varför (Wilets, 2016).

Effekterna av homofobi

Effekterna av homofobi kan påverka homosexuella personers hälsa på många olika sätt. Bland annat visar studier att unga hbtq-personer generellt sett har lägre självkänsla, känner otrygghet och har dålig tillit till andra människor samt har i större utsträckning självmordstankar än andra unga. Exempelvis uppger 25 procent av homo- och bisexuella kvinnor i åldern 16–29 år att de har försökt begå självmord, jämfört med 8 procent av heterosexuella kvinnor i samma ålder (Ungdomsstyrelsen, 2010). Andra effekter är bland annat depression, dåliga relationer, kronisk stress, sexuella riskbeteenden och sämre sjukvård (Medical News Today, 2021).

I ungdomen är det viktigt för många att känna tillhörighet till en grupp, och att "passa in". Detta gör det svårt för homosexuella i ett heteronormativt samhälle, där de hamnar utanför ramen för vad som passar in på grund av något de inte kan förändra. Detta kan leda till många olika problem, och i en undersökning av folkhälsan i Ungdomsstyrelsens rapport Hon Hen Han (2010) kan man observera effekterna av homofobin i samhället i form av sämre hälsa hos speciellt homosexuella ungdomar. De har generellt god hälsa, men mindre än heterosexuella ungdomar, speciellt när det gäller psykisk ohälsa och riskbruk av alkohol, droger och tobak. Homosexuella ungdomar är speciellt drabbade, jämfört med äldre homosexuella.

Det är dock inte enbart homosexuella som påverkas negativt av homofobi. Homofobi kan exempelvis hämma heterosexuellas förmåga att bilda nära, intima relationer med personer av sitt eget kön, av rädsla för att uppfattas som homosexuella (LGBT Resource Center, 2010).

Referenser

Dahl, Ulrika. 2004. *Det viktigaste är inte vad extremisterna tycker utan vad den stora majoriteten gör - Från hatbrott och homofobi till heteronormativitet och intersektionalitet, en kunskapsinventering och situering av forskning*. Stockholm: Atlas.

Herek, Gregory M. 1984. Hating Gays: An Overview of Scientific Studies. *Journal of Homosexuality* Vol. 10 (No. ½): 1-15. <https://www.pbs.org/wgbh/pages/frontline/shows/assault/roots/overview.html>

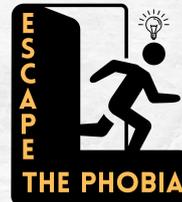
LGBT Resource Center - University of Houston. 2010. Homophobia. <https://uh.edu/lgbtq/resources/files/homophobia.pdf>

Medical News Today. 2021. *What to know about internalized homophobia*. <https://www.medicalnewstoday.com/articles/internalized-homophobia?fbclid=IwAR1U1EaFvphn8339Zszic5FtupBHJKaY-FSejd3oos6GjOaqdISZJl5p9lk>

Merriam-Webster. 2021. *Homophobia*. <https://www.merriam-webster.com/dictionary/homophobia>

Oxford Reference. 2021. *Homophobia*. <https://www.oxfordreference.com/view/10.1093/oi/authority.20110803095943403>

RFSL. 2017. *Kartläggning av nationella undersökningar gällande homofobi, bifobi och transfobi, samt identifiering av andra länders nationella mål och uppföljningssystem för hbtq-personers rättigheter*. https://www.rfsl.se/wp-content/uploads/2018/04/RFSL_rapport_forumf%C3%B6rlevande2017_slutversion.pdf

Rapport Afrofobi

Vad är afrofobi?

Afrofobi definieras som en samling av olika former av rasism som riktar sig mot människor av afrikansk härkomst, mer specifikt "ättlingar till de afrikanska offren för den transatlantiska slavhandeln"; begreppet kan dock också utvidgas till att omfatta, mer generellt, former av rasism riktade mot personer som identifierar sig som "svarta" (Europeiska kommissionen, 2018). European Network Against Racism beskriver afrofobi som "en specifik form av rasism som hänvisar till varje våldshandling eller diskriminering, inklusive rasistiskt tal, underblåst av historiska övergrepp och negativa stereotyper, och som leder till uteslutning och avhumanisering av människor med afrikansk härkomst. Det kan ta många former: ogillar, partiskhet, förtryck, rasism och strukturell och institutionell diskriminering, bland annat. Afrofobi är resultatet av den sociala konstruktionen av ras som genetiska och/eller kulturella särdrag och stereotyper tillskrivs (rasifiering). Denna konstruerade relation är djupt inbäddad i den kollektiva europeiska medvetandet och fortsätter att påverka livet för människor av afrikansk härkomst och svarta européer." (s.2)

Var kommer afrofobi ifrån?

Rapporten som publicerats av Afrosvenska Organisationen tar upp det intressanta faktum att det inte fanns någon rasism nedteknad från det antika eller medeltida Europa i den form den existerar nuförtiden. På den tiden avbildades afrikaner som "goda" eller "onda" beroende på deras religiösa tillhörighet: i grund och botten, baserat på om de var kristna eller inte. Europeisk kristendom fungerade som skiljelinjen. Omkring 1500 koloniserade Europas mäktiga nationer Nord- och Sydamerika och det var då de också började transportera afrikanska fångar över Atlanten. För att legitimera deras kidnappningar och handel med människor som slavar (vilket skulle ha varit oacceptabelt och sanktionerat på deras kontinent), målade européer upp bilden av afrikaner som underlägsna och därför förtjänade den behandling de fick. Denna rasistiska diskurs har spridits sedan europeiska företag gjorde goda vinster genom slaveri. Afrikaner blev kända som intellektuellt underlägsna, födda för slavarbete, liknande apor, lata, fula och farliga. Det är viktigt att känna till ursprunget till dessa föreställningar som inte har några objektiva bevis, men de var socialt konstruerade.

Vilka är orsakerna till afrofobi, både för individer (psykologiskt) och samhällen?

Som i alla komplexa fenomen kan svaret inte vara enkelt, och skälen är mångfaldiga, men vi kommer att fokusera på (1) arvet från den rasistiska diskurs som skapades under slavhandelsperioden och som består och är djupt invävd i strukturen av vårt samhälle, (2) de nuvarande ekonomiska intressena på den afrikanska kontinenten, (3) på en mer individuell nivå, det nedärvda traumat och hur de psykologiska effekterna av exploatering inte helt enkelt kan tvättas bort.

I sin bok "White Fragility" förklarar Robin DiAngelo att för att rättfärdiga den ojämlika behandlingen av svarta människor skapade mäktiga nationer idén om rasmässig underlägsenhet. Det var inte tron på raslig underlägsenhet som utlöste ojämlik behandling, utan vice versa: först utnyttjades svarta människor för sina resurser, inte för deras utseende.

Ideologin om ojämlika raser kom efter för att rättfärdiga verkligheten av exploatering. "Rasism är ett systemiskt, samhälleligt institutionellt, allestädes närvarande och epistemologiskt inbäddat fenomen som genomsyrar varje spår av vår verklighet. För de flesta vita är dock rasism som mord: konceptet finns, men någon måste begå det för att det ska kunna hända. Denna begränsade syn på ett sådant flerskiktssyndrom odlar rasismens olycksbådande natur och vidmakthåller faktiskt rasistiska fenomen snarare än utrotar dem."

Afrofobin fortsatte efter kolonialismens slaveri. Hundratals år av exploatering av svarta människors resurser och kroppar kan inte bara raderas. Nuförtiden är ekonomin i många mäktiga nationer beroende av Afrikas resurser. Det nämns i rapporten från Afrosvenskarnas organisation att "afrofobi inte skulle fortsätta att existera om det inte fanns någon att tjäna på det". Formellt slutade slaveriet med koloniseringen av den afrikanska kontinenten av de mäktiga nationerna i Europa; under Berlinkonferensen (1884-85) under förevändning att föra civilisation i afrikanska länder, har gränserna dragits om utan att ta hänsyn till den kulturella bakgrunden för de faktiska människorna som bor där och de mäktiga nationerna i Europa delade upp kontinenten mellan inflytandeområden, eller kolonier. Det var inte förrän på 1960-talet som Afrika avkoloniserades; dock nämner Afrosvenskorganisationen en ganska okänd del av historien där Europeiska ekonomiska gemenskapen (grundad 1957) som senare integrerades i Europeiska unionen, har bildats i syfte att säkra tillgången till afrikanska resurser och så, för Västeuropeiska länder för att säkra sin position mellan USA och Sovjetunionen efter andra världskriget. De afrikanska länderna tvingades skriva på handelsavtal som var i deras nackdel och stoppade dem från att utvecklas. Än idag är EU:s handelsavtal med Afrika till nackdel för afrikanska länder: de måste välja mellan att exportera råvaror med rabatterade tullavgifter till Europa (vilket hindrar afrikanska länder från att utveckla sina egna ekonomier) eller att exportera färdiga produkter med mycket höga skatter (vilket inte kommer att tillåta dem att konkurrera på den europeiska marknaden). Den nuvarande situationen benämns ofta som nykolonialism.

Hur är situationen i Sverige/världen gällande afrofobi? Vilka är effekterna av afrofobi?

Sverige är erkänt över hela världen för sina militanta handlingar mot slaveriets slut och erkänt som en stark internationell röst för avkolonisering och tredje världens befrielse. Det är ett av världens främsta länder att ha progressiv migration och integrationspolitik, såväl som den mest radikala antidiskrimineringslagstiftningen i världen. Dessutom har svenskar, självrapporterat, världsrekordet där endast 4,9 % uppfattar sig själva som intoleranta eller har en negativ inställning till mångfald och migration (Hübinette, 2014). 2009/2011 förvisade Sverige begreppet ras från sin antidiskrimineringslag. Vissa hävdar att ansträngningarna som lagts ner på att inte prata om ras gjorde det svårt för olika manifestationer av rasism att signaleras ut och omöjliga att ha debatter som utmanar stereotyper och historiskt dominerande representationssätt och representationsstrukturer (Gindt & Potvin, 2020).

En kvalitativ forskning presenterad av Afrosvenskarnas Organisation nämnde att afrosvenskar upplever rasism i 3 former: rasistiskt språk, kränkningar av sin fysiska och personliga integritet och att bli utpekade eller särbehandlade eller undvikas av andra. Men eftersom det är så svårt att prata om ras har svarta svenskar svårt att formulera sina erfarenheter av att bli diskriminerade.

Nuvarande uttryck för afrofofi inkluderar: **vardagsrasism** (mikroaggressioner som att bli tagna som dumma, blickar, pauser, stämningar hos människor runt omkring, ovanligt eller aggressivt beteende hos omgivningen), **exotism och konsumtion** (svarta kvinnor får höra av vita människor att de dansar bra , är musikaliska eller exotiskt vackra som kan låta positivt men är baserade på föreställningen om det vitas adel; även en utbredd mystifiering av Afrika som "primitivt", reser till Afrika inklusive ibland så kallade byturer), **svensk färgblindhet och exceptionalism** (synen att Sverige är ett land av solidaritet, fritt från rasism, gör det mindre acceptabelt för människor som fortfarande lider på grund av afrofofi att lyfta fram det i det offentliga rummet. Denna syn döljer de olika former av vardagsrasism och diskriminering som svarta människor fortfarande lever med i dagens Sverige).

Referenser

Afrophobia: Acknowledging and understanding the challenges to ensure effective responses. EU High Level Group on combating racism, xenophobia and other forms of intolerance (Nov 2018).

Afrosvenskarnas Riksförbund: <https://www.afrosvenskarna.se/afrosvensk/>

DiAngelo, R. (2018). *White fragility: Why it's so hard for white people to talk about racism.* Beacon Press.

Gindt, D. & Potvin, J. (2020). *Curating and Performing Racism: Scenarios of Afrophobia in Contemporary Sweden.* Scandinavian Studies , 92(1), 1-38.

<https://courses.lumenlearning.com/boundless-worldhistory/chapter/the-berlin-conference/>

Hübinette, T. (2016). *Racial stereotypes and Swedish antiracism: A Swedish crisis of multiculturalism?. In Crisis in the Nordic Nations and Beyond.* (pp. 69-86). Routledge.

The voice of the anti-racist movement in Europe: European Network against Racism. <https://www.enar-eu.org/Introduction>

Feedback

Feedback från referensgruppen

I projektet arbetade vi med en referensgrupp bestående av 22 ungdomar 15-18 år i Örebro med olika bakgrund gällande etnicitet, religion och sexuell identitet. Referensgruppen fick testa de lärande escape rummen och ge feedback, de fick testa delar av workshopen samt spela in projektets podcasts där de diskuterar ämnena islamofobi, homofobi och afrofofi. De som inte deltog på podcasts fick istället skriva ner sina tankar om ämnena.

“

”Jag tror det är viktigt med lärande escape rooms i skolor, man lär sig mycket och man måste tänka mer för att lösa gåtorna, och det blir nästan automatiskt att man tänker på ämnet också. Det går inte riktigt att undvika på samma sätt som vissa gör när de tycker det är jobbigt. Det gör också lärandet roligt, och man blir väldigt inne i det. Jag tror också ett steg framåt leken vi körde med olika roller är väldigt bra för att sätta sig in i hur andra har det. När vi körde den fick jag en muslimsk tjej som roll, och då var jag tvungen att tänka mig in i den rollen, och då kände jag att jag blev mer förstående.”

”

— Deltagare i referensgrupp

Vad tyckte du om att spela de lärande escape rummen om Islamofobi, Afrofofi och Homofobi?

- Jättestygt
- Bra
- Lärorikt
- Det var jätteroligt och informativt
- Jag tyckte det var väldigt roligt och lärorikt
- Det var roligt
- Det var roligt
- Jättekul och lärorikt, skulle älska att göra något liknande igen
- Det var kul och nya saker
- Jag tyckte det var superkul! Det var verkligen roligt med rummen och viktiga ämnen
- Det var kul
- Det var roligt och jag lärde mig lite nya saker
- Jag tyckte det var jättekul och min grupp var väldigt trevlig. Det var en härlig mix av människor och alla hade bra tankar och olika tankar framförallt.
- Det var kul att det vi fick göra handlar om de tre fobierna vilket gör det mer intressant att göra det till något mer positivt samtidigt som det är lärorikt
- Det var kul, lärde mig samarbeta
- Jag tyckte det var bra
- Escape room var jätteroligt och det var första gången jag har gjort det och jag tror det gick bra
- Det var jätteroligt också att testa olika saker, men det var samtidigt lite svårt
- Jag tyckte det var ett skojigt sätt att lära sig och skulle definitivt vilja göra om det
- Jag tyckte att det var roligt
- Det var väldigt lärorikt och intressant
- Det var jätteroligt och kunskapsmässigt

Vad har du för tankar om projektet Escape the phobia?

- Inget
- Jag tror det ska vara bra
- Bra och nytta i livet
- Det verkar funka bra och det är väldigt informativt
- Jag tycker att det är väldigt smart och ett roligt och lärorikt sätt att sprida information om viktiga ämnen
- Låter intressant och ett roligt sätt att lära sig om de olika ämnena
- Det var bra
- Det verkar som ett bra projekt!
- Jag har ingen aning
- Bra tankar! Jag tycker det är ett fint och lärande projekt
- Det var väldigt lärorikt
- Att alla är lika värda och man måste acceptera alla oavsett hur man är och hur man ser ut. Man ska inte döma andra
- Det är intressant projekt
- Jag tycker det är ett bra projekt som hjälper ungdomar
- Det är ett bra projekt och jag tror att det kommer lära många
- Det är ett viktigt ämne för både barn och ungdomar att få reda på om hur det egentligen är i samhället om de människor som är utsatta pga att de inte blir accepterade i sitt egna samhälle som individ.
- Jättenajs, kreativt.
- Det är bra projekt som kan hjälpa ungdomarna
- Jag tror det ska bli roligt
- Roligt och jättespännande
- Jag tyckte det var ett bra sätt att lära sig om fördomar och åsikter av andra personer. Tyvärr finns det folk som tycker illa om olika personer på grund av etnicitet och religion.
- Jag tycker att det är viktigt med detta projekt som man kan ta nytta av och få lära sig mycket om samhällets problem.

Ett av svaren från en deltagare i referensgruppen kring afrofobi:

Vad lärde du dig i det lärande escape rummet om afrofobi?

"Jag lärde mig mer om historien om Afrika såsom Berlinkonferensen. Hur med ett drag av penna på en karta så blev familjer, kulturer och språk delade in i kolonier utan tillsyn av vad som redan fanns."

Vilka känslor fick du av rummet?

"När jag deltog i escape rummet så blev jag chockad av att personer i en helt annan kontinent kunde bestämma hur en hel folkgrupp skulle leva. Hur kunde de personerna som är människor som du och jag, inte ha någon åsyn för folket som blev påverkade så grovt. Det handlar inte bara om land när man ritar om en karta. Det handlar också om kulturer som splittras och familjer som rivs isär. När jag tänkte på de här sakerna i efterhand så blev jag ganska arg."

Ändrades något gällande din attityd till ämnet i rummet, i så fall vad?

“Efter escape rummet så ändrades min attityd mot afrofoxi inte så mycket den blev bara starkare och jag insåg att bara vara neutral inte var nog. Vi behöver vara antirasister för att få detta samhällsproblem att minska och till slut nå slutmålet att rasism helt försvinner från världen. Så vi kan leva i en värld där vi inte döms för vår hudfärg eller vår etnicitet, där vi alla är lika människor.”

Vilken är den viktigaste insikten du tar med dig från rummet?

“Den viktigaste insikten som jag tar med mig är att vi alla är födda människor, även om vår hudfärg är olika eller om vi kommer från olika länder så ska inte det påverka hur andra ser på oss. Det som borde påverka andras åsyn om personer är hur de beter sig och hur de är som personer.”

Ett av svaren från en deltagare i referensgruppen kring homofobi:

Vad lärde du dig i det lärande escape rummet om homofobi?

“Jag lärde mig lite mer om känslan som man kan ha också att den där tjejen har ingen att supporta henne vi kollade på hennes mobil också och hon har ingen av sin familj för att vara med henne och det här ensamhet känns inte bra. Vi läste hennes brev som gjorde mig ledsen för att hon skrev hur hon mår och känner och hon är samma person och det finns ingen anledning för föräldrar för att hata henne och jag tror att de ska bli för henne.”

Vilka känslor fick du av rummet?

“Efter vi har läst det brevet hon skrev till sin familj så blev jag jätteledsen för henne och jag var arg på hennes föräldrar och jag tänkte att hur kan de vara så elak mot sitt barn och varför vill de inte hjälpa henne istället och bli glad för henne. Det gör mig ledsen när det här hände och det ska hända i framtiden också och det finns alltid föräldrar som kan inte acceptera deras barn.

De tycker att barnet ska bli och alltid vara den som de vill och aldrig tänker på vad de vill ha och de bryr sig inte om deras känslor och vad de tycker eller vad ska de göra och vilka de vill vara med i livet.”

Ändrades något gällande din attityd till ämnet i rummet, i så fall vad?

“Inte så mycket för att jag är inte homofob och har kompisar som är homosexuella men jag hoppas något ska ändras med homofobers attityd som mobbar och kallar hbtq-personer med dåliga ord och de vill alltid ändra hbtq-personer till hetero och vill aldrig acceptera hbtq-personer. Men det är också viktigt att hbtq-personer ska aldrig tänka på människor som mobbar, och bli inte irriterad eller ledsen när de träffar homofober för att det är viktigt att bli inte påverkad.”

Vilken är den viktigaste insikten du tar med dig från rummet?

“Att hjälpa människor som jag ser i skolan eller jag känner med samma problem prata med och bli kompis med för att de ska inte känna sig eller vara ensam när deras familj vill inte acceptera de och hjälpa de acceptera sig själva först och bli inte ledsen på grund av föräldrar eller samhället.”

Ett av svaren från en deltagare i referensgruppen kring islamofobi:

Vad lärde du dig i det lärande escape rummet om islamofobi?

"I det lärande escape rummet om islamofobi handlade det ju mycket om fördomar. Att alla de olika misstänkta hette Mohammed, men hade helt olika bakgrunder och utséenden. Jag tänkte nog inte direkt att bara för en av de misstänkta var muslim så var det han som var gärningsmannen, utan tänkte att det istället var den man som var nazist. Men det tänker jag är bra att lära sig att tänka på, att inte bara gå på saker som religionstillhörighet eller etnicitet, utan titta på vad personen faktiskt är intresserad av, och hur den är som människa. Det visade sig ju då att det faktiskt var nazisten, och det är ju logiskt eftersom den personen trodde på en ideologi som är hatisk och våldsam."

Vilka känslor fick du av rummet?

"De känslor jag fick i rummet var mycket medlidande; jag tyckte synd om de personer som misstänktes endast på grund av religion eller utséende. Jag blev ledsen av att läsa berättelsen om en av dem, vars fru hade blivit attackerad för att hon bar slöja."

Ändrades något gällande din attityd till ämnet i rummet, i så fall vad?

"Ja, min attityd till ämnet ändrades nog något. Jag vill ju såklart tro att jag är en människa helt fri från fördomar, men det är jag inte. Och det här rummet har lärt mig att inte bara döma utifrån den första tanken du får, utan tänk efter lite. Det kan vara media som har porträtterat en förvrängd bild av något, eller folk i din närhet som får dig att tänka på ett visst sätt. Men att försöka fråga sig själv om en verkligen tror det är så, är rätt liksom, är nog en bra sak att ta med sig."

Vilken är den viktigaste insikten du tar med dig från rummet?

"Något intressant en i vår grupp nämnde, och som jag också läst någonstans, är att den första tanken du får upp är den tanken du är lärd att tänka, medans den andra är vad du faktiskt tycker. Det tycker jag är så otroligt bra och användbart. Ibland kan jag komma på mig själv med att tänka någonting, och sedan undra varför tänkte jag så?! Det tyckte jag ju var alldeles fel! Och att då bli medveten om att, okej, det första kanske bara var vad samhället har lärt mig att jag ska tänka, men jag får faktiskt tänka ett varv till och resonera med mig själv vad min liksom slutgiltiga tanke blir. Att jag själv har makt över vad jag tänker, inte mina fördomar, är en viktig insikt jag tar med mig från rummet."

Feedback publika events

Inom projektet anordnade vi publika events under Örebros Mänskliga Rättighetsdagar där allmänheten fick spela våra lärande escape rum om Islamofobi, Afrofobi och Homofobi på Kulturhuset. Vi nådde främst ungdomar under dessa dagar och Svt Örebro gjorde ett nyhetsinslag om eventet som går att titta på här: <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/orebro/islamofobi-en-del-av-orebros-manskliga-rattighetsdagar-1>

Här är feedbacken från de som besvarade utvärderingen (14 svar):

Tycker du att rummet var intressant?

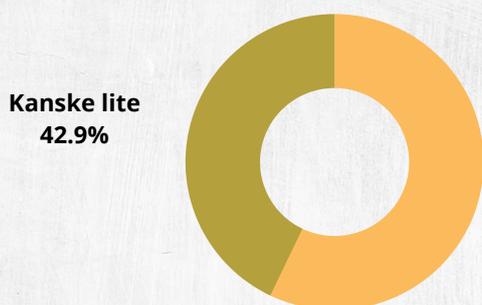
Ja, absolut!
100%

Var det ett roligt och kreativt sätt att lära?

Ja, absolut!
100%

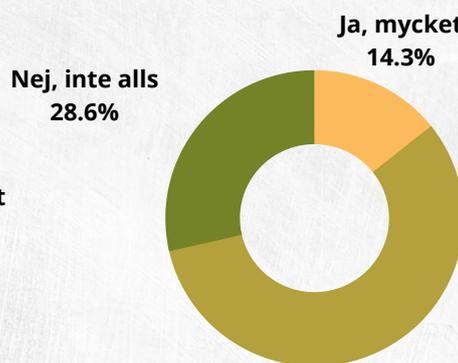
Har du fått ökad kunskap om islamofobi/afrofobi/homofobi?

Kanske lite
42.9%

Ja, väldigt mycket
57.1%

Upplever du att din främlingsfientlighet och intolerans har minskat?

Nej, inte alls
28.6%

Ja, mycket
14.3%

Kanske lite
57.1%

Övriga kommentarer

"Mycket rolig aktivitet"

"Kul grej"

"Det var väldigt kul och lärorikt!"

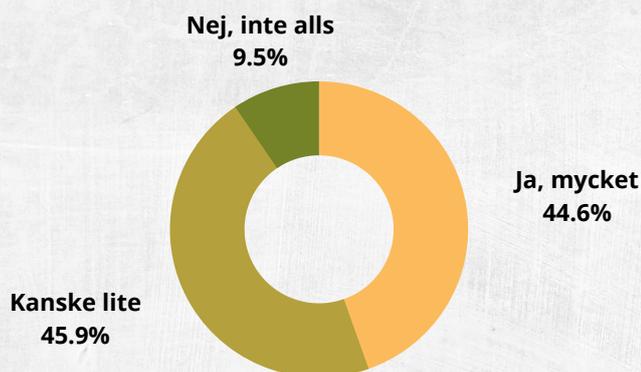
Feedback från skolturné

I projektet genomförde vi en skolturné där vi besökte tre skolor i Örebro och totalt 360 elever spelade ett eller fler lärande escape rum och en del deltog också i workshopen. Efter eleverna spelat ett lärande escape rum fick de svara på en enkät. På grund av att vi inte hann genomföra enkäten med alla elever och att länken till enkäten inte fungerade vid ett tillfälle har inte alla som spelat kunnat besvara enkäten. **Flertalet av de som svarade att de inte upplever att deras främlingsfientlighet och intolerans har minskat hänvisar till att de inte hade någon från början.**

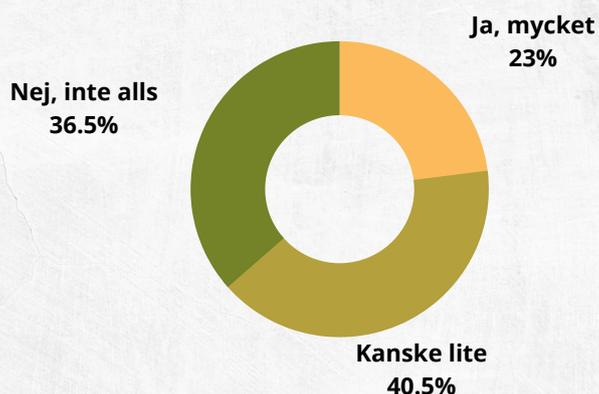
Lärande escape rum om islamofobi

74 svar

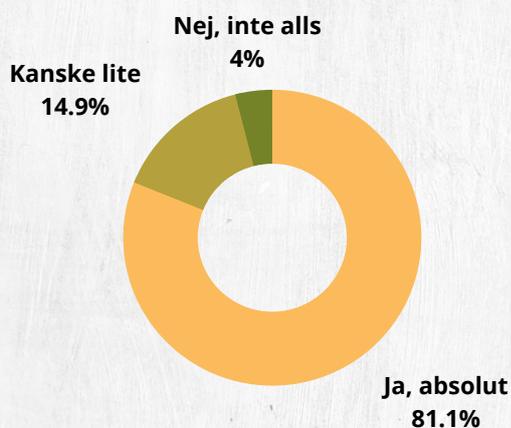
Har du fått ökad kunskap om islamofobi?

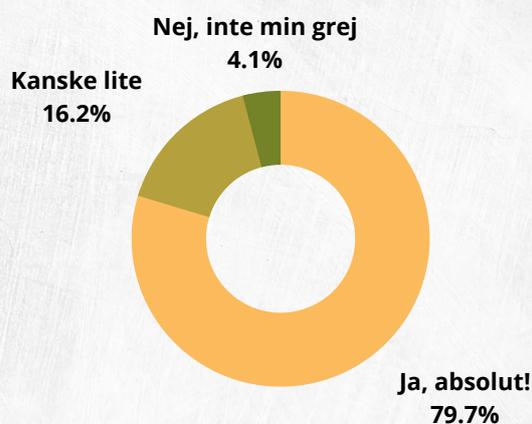
Upplever du att din främlingsfientlighet och intolerans har minskat?

Tycker du att rummet var intressant?

Var det ett roligt och kreativt sätt att lära sig genom lärande escape rum?

Exempel på vad eleverna lärde sig:

"Att inte ge fördomar mot någon"

"Att media har 9/10 negativa artiklar om just islam, vilket var i mycket högre utsträckning än jag trodde"

"Jag lärde mig att inte döma människor utifrån vilken grupp som dom är i"

"Mycket inom islamofobi"

"Att inte alla muslimer är dåliga"

"Andra människor som inte har t.ex. svenskt namn får inte lika mycket möjligheter att få jobb"

"Att inte ta förhastade slutsatser"

"Alla från islam är inte terrorister"

"Lärde mig mycket"

"Att det är ett stort problem"

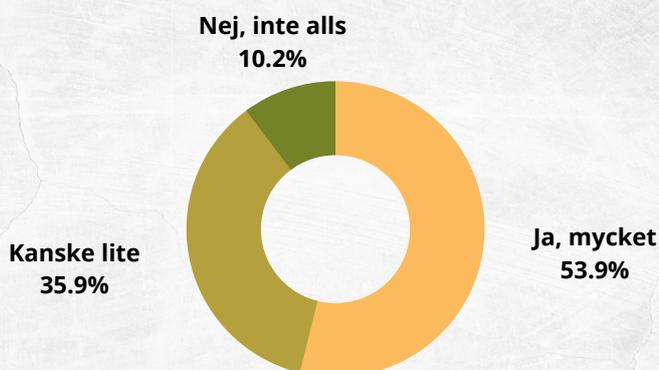
"Att islamofobi är dåligt och påverkar muslimer mycket"

"Att stå upp emot islamofobi"

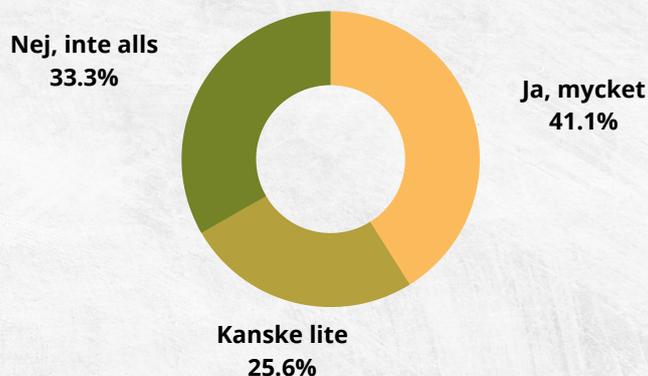
"Att folk som heter Mohammed byter namn för att lättare få jobb"

"Jag hade inte riktigt reflekterat över det som ett stort problem förut men nu lärde jag mig hur det påverkar individer och samhället. Då såg jag hur stort problemet faktiskt är".

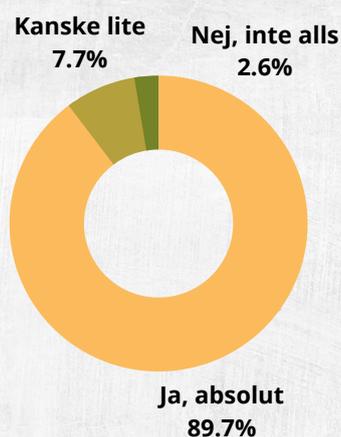
Har du fått ökad kunskap om afrofobi?

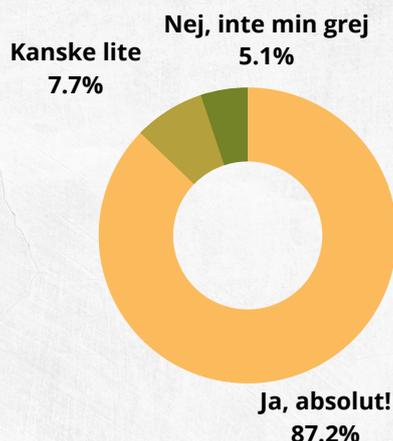
Upplever du att din främlingsfientlighet och intolerans har minskat?

Tycker du att rummet var intressant?

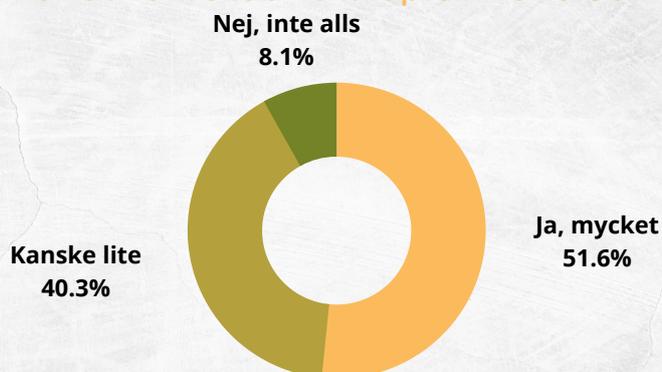
Var det ett roligt och kreativt sätt att lära sig genom lärande escape rum?

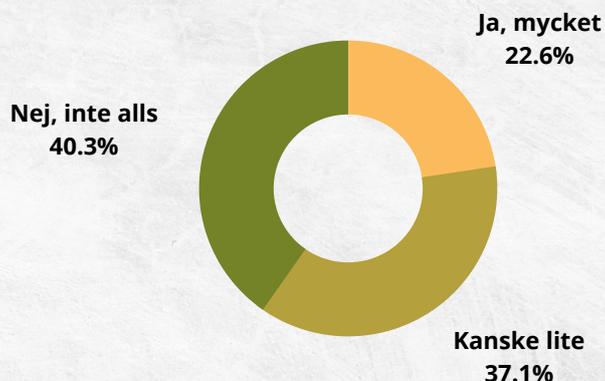
Exempel på vad eleverna lärde sig:

- "Att man inte använder ordet ras längre"
- "Att flest afrikanska invandrare till Sverige kommer från Somalia"
- "Att ordet ras togs bort år 2011"
- "Mer om rasism"
- "Vad det är och historien"
- "Lite allt möjligt"
- "Att det inte var afrikaner som ritade linjer mellan länderna"
- "Om afrofobi"
- "Jag har lärt mig när vissa afrikanska länder blev självständiga och lite fun facts om länderna"
- "Jag har lärt mig massor med ny viktig information"
- "Att jobba tillsammans"
- "Team work makes the dream work"
- "Om vad afrofobi är och hur man ska göra för att minska det"
- "Att rasism finns i alla kulturer"

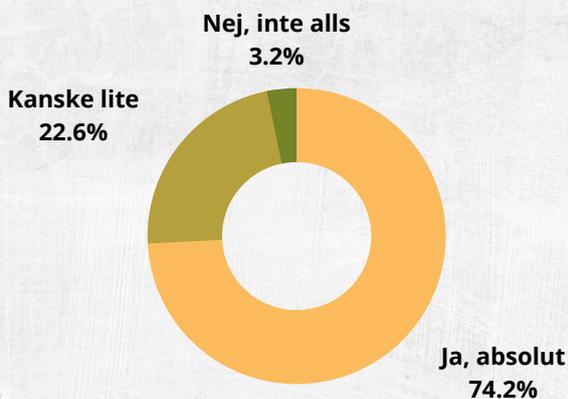
Har du fått ökad kunskap om homofobi?

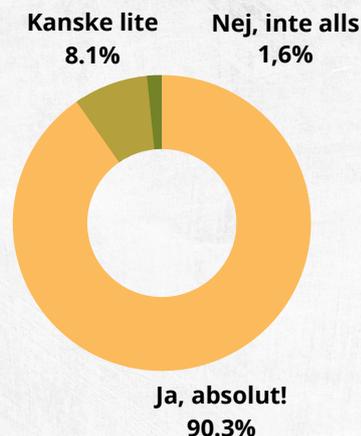
Upplever du att din främlingsfientlighet och intolerans har minskat?

Tycker du att rummet var intressant?

Var det ett roligt och kreativt sätt att lära sig genom lärande escape rum?

Exempel på vad eleverna lärde sig:

"Jag lärde mig om lagar jag inte kände till"

"Att man behövde sterilisera sig innan 2013 som trans"

"Nya ord och deras mening"

"Att homofobi har funnits väldigt länge"

"Är själv HBTQ+ men jag fick lära mycket om statistik om hur det är för andra HBTQ+ personer runt om i världen"

"Eftersom jag är HBTQ+ själv så tycker jag det är viktigt att både jag och andra lär sig"

"Jag lärde mig mer om namnen på alla sexuella läggningar"

"Mer om homofobi"

"Acceptera andra"

"Att 1/4 av alla jordens befolkning lever i länder där det är olagligt att vara homosexuell"

"Hur det kan vara för en homo-eller bisexuell"

"Lärde mig om homofobi och HBTQ"

"Mycket årtal där många förändringar har skett"

"Mer om siffror och hur många det faktiskt är som mår dåligt av detta"

"Respektera"

Kampanj i sociala medier

I projektet samlade referensgruppen in **berättelser** från varandra, vänner och familj om Islamofobi, Afrofobi och Homofobi.

Dessa berättelser utformade den sociala medier-kampanjen i projektet som kan hittas på Awesome Peoples sociala medier #awesomepeoplese och <https://www.facebook.com/AwesomePeopleSE>.

Tillsammans med referensgruppen producerade vi också podcasts om Islamofobi, Afrofobi och Homofobi. Podcasts kan hittas här:

- Spotify: <https://spoti.fi/3BnCl3P>
- Google: <https://bit.ly/362OKyv>
- Podbean: <https://awesomepeople.podbean.com/>

Islamofobi

"Det finns så många rasister i Sverige och med rasister menar jag folk som hatar muslimer. Jag kan inte gå ut med min kulturs kläder ute på stan eller någon annanstans utan att någon säger någon elak kommentar till mig. Kommentarer som "Ut från vårt land" eller "du är inte värd något". Det är väldigt svårt och jag vill att det ska ta ett slut genast."

"Jag känner en muslimsk tjej som bor i England nu. När hon var 12 år blev hon mobbad av två tjejer som var hennes klasskamrater. Tjejerna tyckte inte om min kompis och en gång när klassen hade idrott kom tjejerna och drog hårt i hennes slöja. Min kompis var så arg och ledsen att hon grät och sedan sprang hon till läraren, men läraren gjorde ingenting mer än att säga till tjejerna att de skulle säga förlåt till min kompis. De gjorde det men de fick inte straff. Läraren ringde inte deras föräldrar. Vad läraren inte förstod är att slöjan var viktig för henne."

"Jag har alltid varit tvungen att ha sjal, det var inget jag ville ha eller kände mig bekväm i. Redan i ung ålder fick jag alltid höra kommentarer angående hur jag såg ut på grund av min sjal som t.ex. "Påskkärning är du redan här, påsken har redan varit" eller "Terrorist gömmer du bomber under din sjal" och mycket mer. Så det som jag som ung fick höra gjorde allt mycket värre då jag fick mer ångest angående min sjal men som tur var så berättade jag för min mamma när jag var 14 att jag inte ville ha den och förklarade allt för henne och hon tog det bra och lät mig ta av mig den och istället för att bli arg stöttade hon mig."

"När jag var mycket yngre var det mycket på nyheterna om att muslimer utförde terrordåd och då blev jag lite tveksam och rädd. När sedan mina föräldrar bestämde sig för att åka till Dubai på semester för att pappa skulle se hur det var där eftersom han kanske skulle börja jobba där så var jag emot att åka dit eftersom jag hade hört på TV:n om hur det var muslimska terroristgrupper som utförde terrordåd. De lyssnade dock inte på mig och senare på sommaren satt vi på planet till Dubai för att ha semester som jag var väldigt tveksam till. När vi landade och tog taxin till vårt hotell så såg jag hur snälla alla var men jag hade ändå mina misstankar. Efter att ha spenderat lite mer tid där så kändes det som att jag blev mindre och mindre rädd och till slut så förstod jag att jag hade tänkt fel hela tiden och att alla muslimer är inte dåliga."

Homofobi

"Jag var 13 år när jag kom ut till en kille som jag hade haft kontakt med ett bra tag och när han fick reda på det slutade det inte bra. Han tog svagt stryptag på mig och sa med hög ton "tror du jag är fucking bög eller" flera gånger om sen släppte han mig och gick, när jag kom hem såg jag att han hade tagit bort mig överallt."

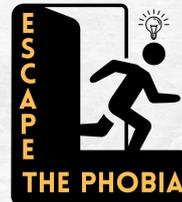
"Att vara homosexuell är inte enkelt vilket det borde vara för varje gång jag bråkar med någon blir jag alltid kallad för "jävla bög", "håll käften din bögjävel" eller något liknande. De tar in läggning som ett motargument bara för de vet att jag har rätt och de kan inte komma på något de kan säga emot så det enklaste är att säga "din jävla bög håll käften nu". Det går inte ens en dag utan att jag får höra något angående min läggning eller att "coola" killar ska droppa kommentarer varje gång jag går förbi dem i matsalen."

"När min kompis skulle komma ut som bisexuell till sin mamma sa han till henne att han tror att han är bi men att han är osäker om det så han ville att hon skulle hålla det hemligt och inte säga till någon. Mamman var bekväm med att sonen var bisexuell men inte så bra på att hålla hemligheter, hon råkade outa honom på Facebook så alla hon kände inklusive min kompis storebror. Min kompis relation med föräldrarna var inte så bra, hans pappa är inte bra med känslor så han kunde aldrig prata om sådana saker med honom och han hade inte bra kontakt med mamman, den enda som han kände sig bekväm med var hans storebror. När hans storebror fick höra om det kom han till min kompis och frågade honom på ett aggressivt sätt om han verkligen var bi, min kompis var tvungen att ljuga och trycka ner sin sexualitet för han ville inte göra sin storebror besviken som han visste var lite homofob. Tills idag vågar han inte komma ut och är tvungen att leva som något han inte är."

"Jag växte upp i ett religiöst hem i en liten stad. Jag gick till en liten skola med personer som hade väldigt fyrkantiga åsikter och tankesätt. Detta resulterade i att jag aldrig riktigt lärde mig någonting om HBTQ+. Dock fick jag höra elaka kommentarer i skolan mot HBTQ+ personer och kände att jag inte höll med om de andras åsikter. Efter ett tag så släppte jag religionen för jag kände att den inte passade in på mig. Senare i livet bytte jag skola och öppnades till en ny värld, här fanns inte bara accepterande personer utan personer inom HBTQ+ som jag senare blev kompis med som dessutom lärde mig mer om ämnet. Än idag ser jag folk med hatfulla åsikter mot HBTQ+ personer och suckar. Varför kan vi inte bara acceptera varandra? De är lika mycket människor som andra är."

"Min släkt är kristna fundamentalister. Det innebär att de läser Bibeln ordagrant och tänker att det är Guds egna ord som inte får ändras. Min mammas kusin var homosexuell. Att vara homosexuell i det sammanhanget är lika med att vara en syndare, en dålig människa, en skamfläck. I hela sitt liv fick han höra att han var besatt av demoner, att han behövde bli frälst. De accepterade honom inte för den han var, vilket gjorde att han inte heller orkade leva med sig själv. Han tog sitt eget liv. Förra vintern var jag på begravningen, och inte ens då upphörde pratet om demoner som hade styrt honom. Hans mamma sa: "Nu äntligen kan jag få fred för hans demoner"."

Afrofobi

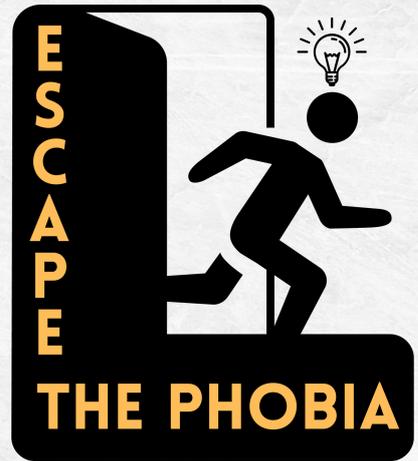

"Min kompis som är 19 år är mörkhyad och har flera gånger i sitt liv hört rasistiska kommentarer, dock var den här situationen en av de värsta. Hon satt och väntade på bussen när två vita män kom fram till henne, hon märkte att de var påverkade. En av dem satte sig bredvid henne och frågade vad *n-ordet* gör nu för tiden och hon ställde sig upp, en av männen ställde sig framför henne och sa hur mycket kostar du för två timmar. Då kommenterade den andre att hon är gratis låt oss ta med henne hem. Min kompis började skrika och drog uppmärksamhet till sig och flera personer kom fram och hjälpte henne."

"Min kompis kommer från Eritrea. Han har förklarat för mig om hur många gånger han har blivit kallad för det där ordet. Han sa att det känns som ett andra namn han fått av främlingar som han inte ens känner. Han har berättat hur han blivit slagen av andra när han har varit ute på en promenad. Han har även berättat att han blivit mordhotad just på grund av sin hudfärg."

"När jag var i Syrien träffade jag aldrig afrikaner, enda gången var när jag reste till andra länder. Jag och mina vänner eller typ hela familjen tänkte att afrikaner är dumma och inte så smarta som andra människor. När jag flyttade till Sverige tyckte jag synd om dom för att jag tänkte att de fattar ju ingenting men en dag i skolan när vi hade matte och jag var i samma grupp som en kille med ursprung från Afrika så tänkte jag att jag är så dålig på matte men jag behöver inte oroa mig för han fattar ju inte heller. Men han skrev på alla frågor och jag blev chockad för jag visste inte att han var så smart och jag såg ut som en idiot i klassen. Det var den dagen som jag förstod hur fördomar kan påverka oss i samhället och våra tankar."

"Det var en härlig sommardag när jag och min familj var i Göteborg. Vi hade precis ätit middag och skulle gå till ett café då vi på vägen dit möttes av en demonstration som Nordfront anordnade. Gruppen av vita män fyllde gatan med en obehaglig känsla av hat. Vi tyckte det var så obehagligt att vi var tvungna att gå därifrån. Om jag som vit tyckte det var jobbigt kan man tänka sig hur jobbigt och läskigt det måste ha varit för någon med ett annat ursprung och hudfärg. Jag tycker det speglar hur afrofobi kan bli till hat och hur obehagligt och onaturligt det är."

R·A·P·P·O·R·T